

EK 36

HAZİNEDE'Kİ KEMAL BEYİN HAFIZASI
ZAYIFLAMIŞ !

*“14 Mayıs öncesi hiç dış kredi veya bağış
alınmadı”*

İnanamayanlar için

Önsözün fotokopisi

EK – 36

HAZİNE’DEKİ KEMAL BEYİN HAFIZASI *çok* ZAYIFLAMIŞ

“İstanbul Sanayi Odası’nın 50. Yılında Türk Sanayii” başlıklı kitaptan ¹ alıntı:

HAZİNEDEKİ KEMAL BEY ²

Adnan Menderes yurt gezisi yaparken heyetiyle Kayseri’ye geldiğinde fabrikadan torba torba şeker almışlar ve Muş’a öyle gitmişler. Muş’ta Adnan Menderes konuşma yaparken halka “Size Kayseri’den şeker getirdik” deyip o şekerleri dağıtmış. Halk “Biz de fabrika isteriz” diye cevap verince, bir heyet kurup Ankara’ya yollamalarını söylemiş. Heyet Ankara’ya gelince Adnan Bey onlara “Ne fabrikası istiyorsunuz. Şeker mi, tekstil mi, çimento mu? Hazineye bir Kemal Bey var. Gidin ona sorun. Hangisini isterseniz o fabrikayı yapalım” demiş. Onlar da bana geldiler, “Efendim Sayın Başbakan ve Cumhurbaşkanı söz verdi. Bu üç fabrikadan birini bize verecekler. Hangisini isteyelim?” diye sordular. Ben de onlara “Yazı tura atın” dedim.

Bu anı Türkiye’nin nasıl idare edildiğini gösterir. “Söylediğimden alınmayın ama 20. yüzyılda yatırım böyle yapılmaz. Siz memleketinizin şartlarını incellersiniz. Orada hangi sanayiinin hammaddesi, yan girdileri oradan sağlanabilir, ürünü nereye satabilirsiniz, pazarınız ne, mesafeniz ne, bu maliyete ne ekliyor, fiyat politikanız ne olacak, ithalata karşı rekabet edebilecek misiniz, ne gibi teşvik ve tedbirler istiyorsunuz, maliyetinizi ucuzlatmak için ne yapmak gerekir? Bunlar “fizibilite” denen bir raporda toplanır, incelenir, bakılır. O raporda en uygun şartlar hangi sanayii gösteriyorsa o seçilir” dedim.

Bir başka örneği de dövizin son derece kıt olduğu, hiçbir dışalım yapamadığımız zamanlarda yaşadım. Döviz komitesinde Fatin Rüştü Bey, ben ve Maliye Müsteşarı rahmetli Mehmet Hizmen konuşuyorduk. Fatin Rüştü döviz kurundan bahsetti. Oysa hiç paramız yoktu. Olmayan dövizin kurundan bahsediyordu. Döviz yoksunluğumuz o kadar büyüktü ki, **Cumhurbaşkanı Londra havaalanına inerken, onun alana iniş parasını güç bela bir yerlerden toplayıp bulmuştuk.** Fatin Rüştü Bey ise elindeki listeden Başbakan’ın emri olarak nereye ne kadar döviz verileceğini söylüyordu. Hazineye hiç döviz kalmadığından haberi yoktu! Sh 101

“Bitmeyen Gaflet – Türkiye Ekonomisinin Çöküşü” başlıklı kitaptan ³ alıntı:

ÖNSÖZ

Yeni Devletin 1920 Nisanı’ndan 1950 Mayıs’ına kadar uzayan ilk 30 yılında Türkiye bütün dünyaya, son derece zor şartlara rağmen istikrar içinde, **dıştan hiç borç ya da yardım almadan**, aksine eski Osmanlı borçları için dışarıya net bir borç ödemesinde bulunarak, kısaca tamamen kendi özkaynaklarına dayanarak hızla kalkınmanın (30 yılda % 6.2 yıllık ortalama dolayında bir kalkınma gerçekleşti) parlak bir örneğini vermiştir.

¹ İSO Yayını 2002

² Kemal Kurdaş

³ Metu Press 2003

Cumhurbaşkanı Bayar İngiltere'ye cumhurbaşkanı olarak ilk kez 13 Şubat 1952 günü, Kral Altıncı George'un cenaze törenine katılmak için, gitti. Türkiye'nin 1952 yılı şubat ayında herhangi bir döviz sorunu yoktu. KLM'den özel bir uçak kiralandı. Gidiş-dönüş kira bedeli olarak 60 bin TL (21 500 Dolar karşılığı) ödendi. Londra iniş ücretini KLM ödedi!

Bayar'ın bu seyahati Türkiye Cumhuriyeti devlet başkanlarının yurtdışına yaptığı ilk gezi idi.

Uçakta ZAFER gazetesi adına seyahat eden Metin Toker de vardı. Metin Toker, gezi hakkındaki imzalı haber-yazılarında Bayar'a İngilizlerin, başta Kraliçe Elizabeth olmak üzere, yakın ilgi ve saygı gösterdiklerini anlatıyor.⁴

Cumhurbaşkanı Bayar, İngiltere'ye ikinci kez 18 Ocak 1954 günü gitti. Amerika'ya gidiyordu. Önce İstanbul'dan, İngiliz BOAC şirketinin özel bir uçağı ile, İngiltere Hükümeti'nin *misafiri* olarak, İngiltere'ye uçtu.

UÇAK İNGİLTERE HÜKÜMETİ TARAFINDAN EMRİNE TAHSİS EDİLMİŞTİ. İNGİLİZ BOAC UÇAĞININ İNGİLTERE'DE BİR HAVAALANINA İNİŞ PARASINI TÜRKİYE'NİN ÖDEMESİ SÖZ KONUSU DEĞİLDİ!

Uçak Güney İngiltere'de Hurn havaalanına indi. Daha sonra Southampton'dan gemi ile New York'a gitti. O tarihte de döviz sıkıntısı yok. Fatin Rüştü Zorlu da Paris'te NATO nezdinde büyükelçi. Döviz komitesi diye bir şey yok. Döviz komitesi çok sonraları. Fatin Rüştü Zorlu'nun döviz kuru kavramını bilmemesini iddia etmek de son derece yanlış ve insafsız. Tıpkı aşağıda dökümünü verdiğim dış kredileri yok saymak gibi. Yakışmıyor. İnsanları asmakla yetinmiyor, elli yıl sonra bile arkalarından her türlü iftirada bulunabiliyorlar, Kemal Kurdaşlar, İshak Alatonlar ve diğerleri.

1950 yılına gelene kadar 1932 yılında alınan 8 milyon Dolarlık Sovyet kredisi ile başlayarak alınan dış krediler:

1936 – 3 milyon Sterlin İngiliz kredisi Karabük tesisatı ithalatı için

Mayıs 1938 – 16 milyon Sterlin İngiliz kredisi

Ekim 1938 – 150 milyon Mark Alman kredisi

10 Kasım 1938 – Aralık 1945 döneminde alınan krediler dışında 14 Mayıs öncesi alınan hibe artı krediler toplamı: 391 Milyon Dolar.

Hazinedeki Kemal Bey 27 Mayıs'tan sonra Maliye Bakanı, daha sonra, uzun yıllar Ortadoğu Teknik Üniversitesi Rektörü oldu. "Rektörlük yapmış bir kişinin bu ölçüde *light* yanlışları yazmış olmasını da, yayımcısının bu tür yanlışları düzeltmemek ısrarını da kınamaktan başka yapacak bir şey yok" derken son derece üzülüyorum.

⁴ Bkz. ZAFER 14, ve 15 Şubat 1952

Prof Tezel'in kitabında ⁵ 391 milyon Doların dökümü bile var. Bu dönemde alınan krediler arasında Çekoslovakya'dan alınan beş, işgal altındaki Avusturya'dan alınan üç milyon Dolar da var.

“Hazine'deki Kemal Bey”in hafızası zayıflamış. Muş'dan gelen heyet de kendisine kimbilir neler söylemiştir – bilemiyoruz.

İstanbul Sanayi Odası Demokrat Parti döneminde kurulmuş. Türkiye'de sanayileşmeyi bizzat yaşamış bir oda. Elli yılında bir VIPLere Hediye Kitabı yayımlıyor. DP dönemini de DP karşıtı Kemal Bey'e yazdırıyor. İshak Alaton Beyin değerli katkıları var aynı bölümde. O da olmayan döviz rezervlerini hatırlıyor, Menderes'in har vurup harman savurarak erittiği döviz rezervlerini.

METU Press eski rektörün kitabını hiç sorgulamadan yayımlıyor 2003 yılında. Önsözün birinci cümlesiyle başlıyor disinformasyon.

Gerek İSO Genel Sekreteri gerekse METU Press'in yetkilisi ile görüştim. İSO'nun kitabının başka bölümlerindeki son derece vahim hataları da gösterdim. Her iki sayın kişiye *düzeltilme* amaçlı önerilerim oldu. Her iki sayın kişi (İSO ve METU PRESS yetkilileri) de önerilerimi kabul edemediler.

Türkiye'nin kültür alanındaki acı gerçeği: Yanlış yazanların yanlışları yanlarına kalıyor. Tekzip-düzeltilme mekanizmaları çalıştırılmıyor.

SONUÇ? Elli yıl önceki tarihini dahi yanlış bilen, yanlış öğrenen bir toplum olduk. Yıl: 2005! Sözüm ona internet çağındayız.

Bence “kültürde ortaçağ” daha uygun bir deyim, içinde yaşadığımız kültür-süzlüğümüzü tanımlamak için.

Kültürsüzlüğümüzü umursamıyoruz.

Yanlışları önemsemiyoruz.

Bol bol yanlış yazıyoruz.

Yanlış yazanlar Atatürk'ün şu sözünü (23 Ağustos 1932) bir daha, bir daha, *bin* kez daha okusunlar:

Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir.

Yazan, yapana sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat, insanlığı şaşkırtan bir mahiyet alır

⁵ Yahya S Tezel a.g.e. sayfa 205 – Bkz. EK - 35

